

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

V. Quid vides festucam in oculo fratris tui, trabem autem, quæ in tuo est, non consideras? Luc. 6. v. 41.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

stercora significare hoc loco non mihi apte seraequilinium, quod quisque in domo sua amorem cupit. Quid agitur foret, si è contratio invenirentur persona Christiana Catholica, & infidelis. quae oblita suae vocationis aliquando certatim ad se traherent? *Qui nutriebantur in croceis, complexati sunt stercora.* Thr. 4. v. 5. Et esse unquam velis ex his malè fecerit? quae autem differentia! Apostolus velut stercora abiecit bona hujus terrae, ut Christum haberet, *propter Christum*: & tamen tot alij reperuntur, qui abijciunt Christum, vel eum non curant, ut habeant bona Terrae, quae sunt stercora. ò Mercatores divites! & tu qualis es?

4. Considera, providum mercatorem, qualem se demonstravit Apostolus, utique fuisse magnum illum Mercatorem Allisiatem, qui cum generoso pede calcasset omnia bona, quae possidebat, quaeque poterat possideri unquam, nudum, qualis in hunc mundum venerat, se representavit Episcopo, eo facinore haecenus non viso reprobatus, se nudum statuisse Christum sequi, quò promptè magis & exquisi-

tè sequi illum posset, ut eum aliquando totum lucri faceret. quod sanè consecutus est. unde nota, quomodo sit locutus Apostolus. dixit se quasi stercora contempsisse omnia, quare? *Ut Christum lucri faciam.* non dixit, *ut amorem Christi lucri faciam*, prout videbatur potuisse dicere, *ut servitutem Christi, ut sequelam Christi*, sed *ut Christum*, quia nihil volebat minus Christo. & ò quàm id praclare obtinuit! dum id demum consecutus est, ut quasi unus idemque cum Christo fieret, aded, ut non dubitaret prorumpere in verba illa tam admiranda: *Vivo ego jam non ego, vivit verò in me Christus.* Gal. 2. v. 19. Atque hoc ipsum est, quod etiam obtinuit Magnus Patriarcha Franciscus Seraphicus. Illum aspice, & tum dic, an satis discernere à Christo possis contemptum, pauperem, & vulneratum instar Christi, Sectatorem omnis doctrinae Evangelicae in his, quae Christus litterali sensu expressit. Eò verò pertingere nemo potest solà scientiâ ordinariâ, quae ex Evangelio discitur: opus est eminente.

V.

Quid vides festucam in oculo fratris tui, trabem autem, quae in tuo est, non consideras? Luc. 6. v. 41.

4. Considera, quàm parùm rationi conveniat tantà cum attentione à te observari defectus proximi tui etiam modicos, eosque acriter censurâ castigari, cum tu longè majoribus utaris, nec utcunque majoribus, sed

in eodem genere. arque hoc est, quod tibi hoc loco Christus exprobrat, dum ait : *Quid vides festucam in oculo fratris tui : trabem autem, qua in oculo tuo est, non consideras ?* Trabs sine comparatione major est festuca, sed non idcirco diversi est generis : nam & illa fuit principio festuca, hoc est, parvus surculus, qui paulatim excrevit in trabem. & tu vides surculum in oculo fratris tui, hoc est, vides iram parvam, quæ in illo exurgit, & non advertis trabem in oculo tuo, hoc est, non advertis iram adeo adultam, ut jam facta sit odium ? Istud haud dubiè iniquitatis portentum est, nisi quòd fortè dicturus sis, multò esse faciliùs videre alios, quàm se ipsum. Sed ad tollendam tibi excusationem tam frivolam, ecce Christus non dixit : *Quid vides festucam in oculo fratris tui : trabem autem, qua in oculo tuo est, non vides.* Sed dixit : *Trabem autem, qua in oculo tuo est, non consideras :* vel, ut apertè dicitur Græca phrase, *non attendis, non animadvertis.* Quod si ergo defectus tuos advertere non potes illis ipsis oculis corporis, quibus tam faciliè notas alienos, advertere debes oculis intellectus, antequam judicare stultas, aut condemnare proximum, tecum reputa tantisper, sed animo tranquillo, an in te sit invenire similem defectum, sive Iræ, sive Ambitionis, Superbiæ, Intemperantiæ, sive alium fortè magis exorbitantem : *Ante judicium interroga te ipsum.* Eccl. 18. v. 20. & sic fiet, ut desinas agere censorem proximi, dum co-

gnosces, quanto deterior sit illa in quo tu versaris, quàm sit illa in proximi. Si nec eo casu abstinere quæ fingi possit iniquitas magis vilis, magisque inverecunda ?

2. Considera, quomodo Christus hic dederit probrosum nomen hypocritæ agenti modo tam falso. *Hypocrita : eijce primum trabem de oculo tuo, & tunc perspicies, ut educas festucam de oculo fratris tui.* Quod dicitur non solum est hypocrita, sed etiam eritis maximè infamis. Curis quòd non solum querat apparetior alijs, cum revera non sit, quàm omnibus commune hypocritæ, quando insuper alijs deterior est, querat per elemosynas, jejuniâ, gella aut certas orationes putat, prout ille Pharisæus faciebat in templo, sed per contemptum proximi ejus quidem, quem teneat multo meliorem se, querat auctoritate rogantiâ, fastu, & pro superiorem habendo non solum in actu præcipiente, qui minor est, sed etiam reprehendente, qui est major. Quo potest autem putas ejusmodi hypocritam magis ominabilem videri quovis alio, quod animo concipi à te possit ? Quod ergo necesse foret in ipso videre lineamentis expressum ? an ignominium non habes modum exultationem tibi pariendi nisi advertit monstrando Zelum, quem illi contra te usurparent ? hoc est, quod sibi existimationem contra omnem ordinem rationis.

Considera, si non fastu aliquo
 sed bono zelo movereris, quando vis
 condennare minores defectus fra-
 trum tuorum, quin prius curam ha-
 beris de tuis, te non solum rem facere
 sed ratione alienam, ut modò demon-
 stravi, usurpando auctoritatem tibi mi-
 nime competentem, sed etiam inuti-
 lem. unde cum Christus hic dixit :
*Quid vides festucam &c. illo Quid
 videris? Ad quid vides? Quorsum vi-
 deris? Quam ob rem videris?* eo ferè mo-
 do, quo alibi dicitur : *Quid autem
 vocatus me Domine, Domine, & non
 facis, qua dico?* Luc. 6. atque ut
 tu sit, quam utilitatem capies ex hoc
 zelo, quem contra fratres tuos de-
 monstras, quin prius attendas tibi?
 nec pro te capere illam potes, nec pro
 fratribus tuis, non pro te, nam ut etiam
 in aliorum oculis festucas omnes pos-
 siles tollereres, nihil te juvat, si inte-
 ra tuam tibi trabem retineas. Cum
 tamen bono, quod feceris alijs, eos
 corrigendo, convertendo, ipse dam-
 naberis juxta illud Christi oraculum :
*Qui solverit unum de mandatis istis mi-
 nimis, & docuerit sic homines, minimus
 vocabitur in Regno Caelorum.* Mat. 5.
 v. 19. Non dixit : *Minimus erit in
 Regno Caelorum*, quia talis quisquis est,
 non habebit locum in Paradiso, nec
 in angulo quidem. Sed dixit *Voca-
 bitur*, quia quaecumque magnus aesti-
 mabitur in terra, contemnetur in Cælo.
*Saper enim ridebunt, & dicent : Ecce
 homo, qui non posuit DEVM adjuto-
 rem suum, sed speravit in multitudine
 divitiarum suarum. id est, doctrinis*
R. P. Pauli Segneri Manna Anima.

illis, quibus in suis concionibus abun-
 dabat, in confluxu, in comitatu, in a-
 stinatione, & prevaluit in vanitate
 sua. Pl. 51. v. 8. Nonne igitur sa-
 tius est utilitati tuæ tempus illud im-
 pendere, & laborem, quod aliorum
 tuis commodis? Trabem habes ha-
 rentem oculis, & illa nondum tibi la-
 crymas exprimit? habes, inquam,
 tecum gravissimum vitium, & non
 laboras, non affligeris, imò nec curâ
 aliquâ tangeris tui ipsius, bene autem
 illorum, qui sunt minus rei. Stulti-
 tia hæc est manifesta : *Qui alium do-
 ces, te ipsum non doces.* Rom. 2. v.
 21. Deinde sicut pro te capere utili-
 tatem nullam potes, ita neque pro fra-
 tribus tuis, quippe loco profectus, quæ
 faciant ex zelo tuo, quo illorum ar-
 guis defectus, nonne vides eum rideri?
 certè si tu quamvis trabem in oculis
 circumferens festucam possis cernere
 in illorum oculis, longè magis illi fe-
 stucam gerentes in oculis poterunt
 cernere trabem tuis inhaerentem. Quæ
 cum ita sint, nonne rideant zelum
 tuum dicentes intra se : *Medice cura
 te ipsum.* Luc. 4. non ridebunt dun-
 taxat, sed & scandalum patientur, dum
 considerant te agere velle Judicem eo
 ipso tempore, quo sis reus. Quid er-
 go facies? *Ante judicium para justi-
 tiam tibi.* Eccl. 18. v. 19. Si verè de-
 sideres prodesse fratribus eos judican-
 do, depone prius trabem de oculis
 tuis, excute commissum malum, de-
 plora, detestare, muta vitam, *para ju-
 stitiam tibi.* tunc enim verò aestimabi-
 tur bonus ille zelus, qui alias fastis
 esse

esse censetur, quippe vel factum, vel temeritatem insolentem esse oportet velle de alterius facie abstergere pulverem sed manibus lurosis. *Ab immundo quid mundabitur?* Eccl. 34. v. 4.

4. Considera, nisi prius emendes te ipsum, te non solum facere rem iniquam & inutilem circa alios te occupando, sed etiam summè noxiam saltem tibi. *In quo enim alterum iudicas, te ipsum condemnas.* Rom. 2. v. 1. An non vides, dum agere vis Iudicem, cum sis ipse reus, te provocare contra te ipsum Iram DEI? verum est, ijs, qui ex officio iudicant, uti sunt Principes, Præsules, Ministri, non ideo omittendum officium, quòd majoris delicti sint sibi conscij, quàm sit illud, de quo iudicant. at qui tali officio non fungitur, usurpare illud nequit, ne quidem intra solos terminos reprehensionis prædicatoribus concessos. Qui vult alios reprehendere sive privatim, sive publicè ob vitam malè actam, necessariò prius reformat propriam: *Mundati sunt Sacerdotes, & mundaverunt populum.* 2. Esd. 12. v. 30. Aliàs certum est eum præsumptione peccare, si malum suum ipse solus agnoscat, præsumptione simul & scandalo, si tam ipsi quàm

alijs innotescat. hoc verò an tantè vehementer provocare Iram Dei, si præsumptione pecces, DEUS confundet tanquam superbum, & dissimulare velis iniquitatem corrigendo. *Percutiet te DEUS pro dealbate.* Act. 23. v. 3. & si scandalò pecces, DEUS te confundet ut seductorem, quòd quòd versurus animas eas pervertat his, qui *Pseudo-Apostoli* vocantur hoc est, *Operarij subdoli*, *transpirantes se in Apostolos Christi.* 2. Cor. 11. Quòd igitur velis admodum vicinum de stipulis, quæ eam non videntur oculis, hoc est, de illis culpe proprijs, quæ forsitan ipse cognoscere potest seipso, res sine dubio latere, sed purga prius oculos tuos à calce stipitibus, qui jam profundè in radice ita loquar, radices egerunt, hanc purga eos à culpis, quæ in te nocent graves existunt, sed in veterem locum tantò magis DEO te dispendiosè est, quantò iniquus cum magis pro Iusto te geris. *Quæ dicitur Recede a me, non appropinquas, quia immundus es. Ipsi sumus in furore meo, ignis ardeat in die.* Il. 65. v. 5.

* *

